

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

**ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ:
ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали II науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
другого року навчання
факультету початкового навчання**

11 жовтня 2022 року

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 9 від 21 вересня 2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали ІІ науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (11 жовтня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 68 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

Слинько Аліна Теоретичні засади естетичного виховання молодших школярів в освітньому процесі	30
Сушина Лілія Особливості формування наукового світогляду у молодших школярів	31
Тертишна Оксана Робота з батьками учнів як складова виховання впевненості в собі у молодших школярів	32
Титаренко Олена Умови формування культури поведінки молодших школярів	33
Турченко Олена Формування ініціативності і підприємливості молодших школярів у освітньому процесі початкової школи	34
Хрипливець Ольга Практичні аспекти морального виховання дітей молодшого шкільного віку у співпраці з батьками	35
Шіралізаде Ламан Розвиток творчих здібностей молодших школярів на уроках образотворчого мистецтва	36
Щукіна Вероніка Визначення первинного рівня сформованості пізнавального інтересу учнів початкової школи	37

СЕКЦІЯ 2

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Бугай Яна Реалізація авторських методик навчання читання у Новій українській школі	38
Желудько Леся Розвиток логічного мислення молодших школярів на уроках математики	39
Лупаренко Світлана Принципи й особливості інтеграції змісту початкової освіти у вальдорфській школі	40
Савченко Поліна Прийоми гейміфікації в освітньому процесі як засіб підвищення мотивації молодших школярів	41
Сідунова Ольга Застосування арттерапії в освітньому процесі початкової школи	42

СЕКЦІЯ 3

ІНКЛЮЗИВНИЙ ПРОСТІР В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Бережна Наталія Форми взаємодії сім'ї і школи в умовах інклюзії	43
Капуста Людмила Дисграфія у дітей молодшого шкільного віку, причини, особливості прояву	44
Комишан Марина Поняття поліморфна дислалія	45
Плющакова Інна Сучасні підходи до розвитку комунікативного потенціалу дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку	46
Сіненко Юлія Особливості діагностики дислалії у дітей дошкільного віку	47

СЕКЦІЯ 4

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА ВЗАЄМОДІЇ ТА СПІВПРАЦІ ВЧИТЕЛЯ, УЧНЯ І БАТЬКІВ

Головіна Поліна Практичні аспекти реалізації педагогіки партнерства як засобу партнерської взаємодії закладу освіти та сім'ї	48
Іванченко Наталя Досвід взаємодії вчителя з батьками молодших школярів в умовах дистанційного навчання	49
Коротун Марина Форми організації успішної взаємодії вчителя з батьками молодших	50

Принципи й особливості інтеграції змісту початкової освіти у вальдорфській школі

Лупаренко Світлана

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор О. М. Іонова

Інтеграція змісту освіти передбачає поєднання в межах одного уроку (одного навчального предмету) різних підходів, поглядів і даних на ту саму проблему, поняття, явище або процес з метою формування в учнів системних і цілісних знань та єдиної картини світу.

Вальдорфська педагогіка, яка має на меті забезпечення різнобічного, гармонійного, цілісного розвитку особистості у взаємовпливі її мислення, почуттів та волі, базується на принципах цілісного підходу до процесу навчання й особистісно-орієнтованого підходу до учня. Це передбачає опору у процесі навчання не лише на інтелект школярів, але й на їхню емоційну і вольову сфери життєдіяльності.

Реалізація цих принципів при відборі змісту конкретних навчальних предметів у вальдорфській школі передбачає глибоку проробку й тісну взаємодію навчальних дисциплін та їх інтеграцію на основі синтезу науки, мистецтва і моралі, єдності та погодженості різних галузей знань. Це сприяє формуванню цілісних знань учнів, розвитку їхніх соціальних і моральних якостей, емоційно-ціннісного ставлення до світу, а також допомагає школярам відкривати для себе складні зв'язки між явищами природи.

Наприклад, діти вивчають різні аспекти тієї самої теми на різних уроках: вивчаючи явища природи, флору і фауну з природничої галузі, молодші школярі водночас прослуховують і читають оповідання про ці самі явища, тварин і рослини на уроках з рідної мови і літератури, учать вірші про них рідною та іноземною мовами, зображують явища природи, рослини і тварин на уроках мистецтва, співають пісні, ліплять тварин з глини на уроках ліплення, виконують екологічні проекти тощо.

У вальдорфській початковій школі здійснюється інтеграція навчальної та пізнавальної діяльності, яка виражається у викладанні методом глибокого занурення в один навчальний предмет (епоха), що поєднується з регулярними практичними заняттями й естетичною діяльністю. Завдяки цьому здійснюється розвиток пізнавальних можливостей школярів через естетичну («художнє передусім інтелектуальному») і власну практичну діяльність («від дії до осягнення та розуміння»), а отже, здійснюється художньо-практичний підхід у навчанні, у тому числі й навчальних дисциплін загальноосвітнього циклу.

Отже, інтеграція змісту початкової освіти у вальдорфській школі здійснюється на основі принципів цілісного підходу до процесу навчання й особистісно-орієнтованого підходу до учня та передбачає тісну взаємодію навчальних дисциплін, єдність і погодженість різних галузей знань, викладання методом глибокого занурення в один навчальний предмет (епоха), що поєднується з практичними заняттями й естетичною діяльністю.